

## Eleki Krónika 2004. július

### Gerolzhofen, 2004 június 18-19-20.

Elek testvérvárosa fennállásának 1250 éves évfordulóját az európai partnerség jegyében rendezte meg. A rendezvényre kulturális delegációkat hívtak meg minden testvérvárosból, valamint a szomszédos településekről. Első este a szállás elfoglalásával és egy közös ismerkedéssel egybekötött vacsorával telt el. Megismertük a francia, lengyel, afrikai csoportokat, illetve megtudtuk, hogy az olasz küldöttség a választások miatt nem képviselteti magát, mert nem alakult meg még az új városi testület. Másnap arra ébredtünk, hogy az időjárás csak nem akar megváltozni és valószínű, hogy a szabadtéri rendezvényt elmossa az eső. Mindenesetre minden magunkkal vitt bemutatkozó anyagot bepakoltunk a számunkra kijelölt faházakba és vártuk a városvezetés döntését a rendezvény helyszínét illetően.

A döntést a polgármester úr hozta meg, miután az időfelelőssel nem jutottak dűlőre (esett, csak esett az eső), és mi visszaköltöztünk a színpaddal rendelkező fedett csarnokba, ahol helyet kapott minden csoport a városi bemutató elkészítésére.

Az Elek Várost reprezentáló fotókiállítást - készítette Méry Rudolf - a bemutató stand falára helyeztük el. A kézimunkákat a kiállító pultra állítottuk ki Stifler Józsefné és Szelényi Ernőné segítségével, akik az eleki varró asszonyokat képviselték - és bemutató hímzést is tartottak mind a két napon. Az est folyamán kivetítővel az Elek Városról készült német nyelvű filmet vetítettük le az érdeklődő közönségnek. Nagy sikert arattak a városi küldöttség táncosai. Nagy taps és szeretet fogadta az Edel Nachtigall hagyományápoló német nemzetiségi együttesünket, valamint az Elek Táncegyüttest is. A két együttes közel egy órás műsorral mutatkozott be a hozzáértő közönség előtt. Ezután került sor az Elek Város címerét megörökítő fafaragás - készítette Galina Lajos - átadására, amit városunk polgármestere, Pluhár László adott át a helyi polgármesternek. A címer a gerolzhofeni városházán lesz látható. Másnap kegyes volt hozzánk az időjárás és az egész rendezvény kiköltözött az eredeti helyszínre, a szabadtéri színpadra és környékére. Újra elfoglaltuk bemutató faházainkat. Az egyikben Galina Lajos fafaragó művésznünk kezdett bele gigászi vállalkásának teljesítésébe, ami egy 60 cm x 150 cm nagyságú álló nőalakot-, alakokat farag meg a fesztivál egy napja alatt, amit este a záró rendezvényen át lehet adni ajándékba. A bemutató faházban az előző napi bemutatókon túl minden kedves érdeklődőnek az Elek Várost bemutató katalógust, a világtalálkozóra szóló meghívót és egy kupica pálinkát kínáltunk, hogy emlékezzenek Elek Városára, és ha tehetik, látogassanak el hozzánk. Nagyon tetszett az eleki öltözködési hagyományokat bemutató, felöltöztetett ELEKI NŐ, a babák, valamint a hímzések. Valamikor este 18 óra tájban kerültek sorra újra táncosaink, akik fergeteges egy órás műsort mutattak be az eleki német, magyar, román és szlovák táncokból.

**KÖSZÖNJÜK, gyerekek!**

A helyi múzeumban kerültek kiállításra Galina Lajos fafaragóművész alkotásai. Két napon keresztül nagyon sokan megcsodálták Lajos munkáit.

A szabadtéri színpadon még zajlottak a kulturális bemutatók, mégis egyre többen a fafaragó sátor körül szorongtak és szurkoltak a mi Galina Lajosunknak, hogy időben készüljön el a nagy mű. És elkészült. Következett az ünnepélyes pillanat - Elek Város és

Galina Lajos falfaragóművész nevében Pluhár László polgármester úr átadta az egy nap alatt elkészült művet, amely arról szól, hogyan tartóztatták fel a gerolzhofeni asszonyok a város határában fehér lepelbe öltözve az ellenséget. Vendéglátónk - a helyi polgármester úr elérzékenyült az eredeti ajándék láttán és megígérte, hogy a városháza nagy tanácstermében állítják ki.

Sok mindenről kellene még írnom - a francia négyest bemutató seniorokról Franciaországból, a gyönyörű népviseletben tündöklő és éneklő fiatalokról Lengyelországból, az egzotikus szépségű dalokat éneklő "Z" városból érkezett fiatalokról Afrikából, a helyi óvoda és általános iskola szép hangú gyermekeiről, a Heimatkomitee-vel való találkozásról és megbeszélésről, ahol a polgármester úr tárgyalt az aktuális feladatokról, a világtalálkozóról.

Az oda- és visszaútról, ahol a két sofőrnek külön megköszönjük, hogy épségben hazahoztak bennünket. És végül, de nem utolsó sorban, Zámbó András igazgató úrnak a buszt és a profi tolmácsolást. És persze Szelényi Ernőnek, hogy mindig rendelkezésére állt a csoportnak, ha napközben tolmácsolni kellett és ebédet intézni, a két táncsoport vezetőjének a táncosok felkészítését.

Köszönjük, Gerolzhofen, a felejthetetlen napokat, találkozunk Eleken a világtalálkozáson 2004. augusztus 5-6-7-8-án.

**Elek, 2004.07.06. Árgyelán György műv.közp. igazgató**

### **Jegyzőt is választottak**

A 2004. június 28-ai önkormányzat ülés egyik legfontosabb mozzanata az volt, amikor is megválasztották Elek Város új jegyzőjét, hisz Varga Ferenc tragikus halála óta ez a tisztség betöltetlen volt. Az új jegyző, az eddigi aljegyző, dr. Kerekes Éva lett, akit három pályázó közül választottak meg a zárt ülésen.

Ezen a június végi ülésen a polgármestert dr. Heimné Máté Mária alpolgármester helyettesítette. A jegyzőválasztást azonban a következő fontosabb napirendi pontok előzték meg:

- Elfogadásra kerültek a városi fenntartású oktatási intézmények beszámolóit, programjait /Mester György Általános Iskola, Román Iskola, óvoda, könyvtár/.
- Ezt követte az "Év pedagógusa" cím odaítélése módjának a vitája. /Valójában minden a régiiben maradt./
- Utána a képviselők arról döntöttek, hogy egy új városi intézményt hoznak létre, melynek a feladata lesz az üzemeltetés és karbantartás.
- Ezen az ülésen még módosították pl. a költségvetési rendeletet, illetve az önkormányzat munkatervét is, de döntöttek arról is, hogy Elek csatlakozni kíván egy gyulai központú kistérséghez, de úgy, hogy városunk lehetőleg jól jöjjön ki ebből.
- A képviselők támogatták azt is, hogy Elek most is pályázzon, hisz így fel lehet újítani pl. a volt gyermeknevelőt, és lehetne folytatni az útépítést is.

Komoly vitát váltott ki annak a megtörtént önkormányzati eseménynek a felidézése, amely nem a valóságnak megfelelően jelent meg a megyei sajtóban még az európai választások előtt. /A képviselők egyetértettek, ilyen stílus nem megengedhető egyetlen képviselőnek, még Eleken sem!/  
Az ülésen elhangzott az is, hogy az idei világtalálkozóra hárommillió forint áll

rendelkezésre, ami kevesebb, mint korábban volt!

A nyilvános ülés végén pedig a képviselők támogatták a helyi német kisebbségi önkormányzat kérelmét /75 ezer forint/.

**Rapajkó Tibor**

### **Új honlapja van Eleknek**

2004. július 2-től új honlapja van városunknak. Ha valaki az önkormányzat hivatalos honlapját kívánja megtekinteni, akkor a következő lapot kell keresnie: [www.elek.hu](http://www.elek.hu). /Július óta különben több mint 430-an éltek ezzel a lehetőséggel./

Most pedig nézzük meg, hogy mit tudhat meg rólunk az, aki pl. csak a világhálón találkozik először Elekkel. /Már az elején kijelenthetjük, elég sokat, és ami a legfontosabb, tényleg azt, ami a legfontosabb!/  
A honlap egy rövid polgármesteri köszöntővel kezdődik, amelyben szerepelnek a legfontosabb "hívószók": a négy nemzetiségűség, a gazdag történelmi múlt, illetve a vendégszeretet.

A megközelíthetőséget két térkép segíti, egy országos, illetve egy új helyi térkép is. A történelmi áttekintés is nagyon alapos annak ellenére, hogy természetesen rövidnek kell lennie. /A legfontosabb évszámok szerepelnek benne, illetve a szemlélet is jó./ Ebben a részben a soknemzetiségű kisváros a kulcsfogalom, melyre építve megismerhető a múlt.

A látnivalók és a nevezetességek is nagyon helyesen ehhez a részhez kapcsolódnak: pl. a római katolikus templom, polgári házak, az egyedülálló országos emlékhely, melyet részletesen is leírnak, a sírkövek. /Itt is a fényképek szépen kiegészítik a szöveget./  
Az viszont nagyon érdekes, hogy csak öt vállalkozás szerepel a honlapon! Az önkormányzati rész azonban jóval gazdagabb, hisz itt szerepel pl. minden képviselő fényképe, de nincs feltüntetve a jelölő szervezet neve, pedig ez egy demokráciában különösen érdekes. /A gyulai, sarkadi honlapon pl. ez is rajta van./

Az önkormányzati részben kapnak helyet a kisebbségi önkormányzatok is, illetve a külkapcsolatok: Gerolzhofen, Leimen, Laudenbach, Alerheim. /Érdemes megnézni, milyenek az ő honlapjaik!/  
Ezt követi 13 helyi intézmény részletes bemutatása. A kulturális részben el lehet olvasni az Eleki Krónika régebbi számait egészen 1998 májusától, vagyis azóta, amióta városunkban szerkesztik, illetve az idei világtalálkozó részletes programját.

A honlapról le lehet tölteni pl. nyomtatványokat és a fontosabb rendeleteket is, amelyekkel időt, fáradságot lehet megtakarítani.

Az önkormányzati lap tartalmaz még másik négy honlapot is /pl. a régi önkormányzati lapot is/, pedig Eleken ennél jóval több lehet!

A városi honlapot a békéscsabai Viharsarok Webstúdió készítette, az üzemeltetésért pedig a Békés Net Internet a felelős. Az információkat folyamatosan helyben frissítik.

Végül pedig szóljunk néhány hibáról. Nem tudni, miért csak a magyar nyelvű változat készült el? Állítólag a német változat nemsokára el fog készülni, de jó lenne a román verzió is. /Pedig a prospektusok is többnyelvűek!/  
Dobozon, Sarkadon pl. a honlapon helyet kapott az egyház, ezt itt is meg lehetne csinálni. Dobozon van pl. fórum rovat is, itt is lehetne.

Sajnos, a honlapon sehol sem szerepel szerepel az a fontos tény, hogy Elek az EU határán

található. Jó lett volna, ha akár díszítésként is, de valamilyen formában látható lenne a magyar és az uniós zászló is! Van nem kevés híres eleki polgárunk is, őket is be lehetne mutatni. Több település honlapján is szerepelnek a választási eredmények, itt nem, kár. Valószínűleg az sem véletlen, hogy a most megjelent prospektusok szövege és képanyaga majdnem megegyezik a városi honlapéval. Mindentől függetlenül szép az eleki honlap, ami csak még szebb lehet, hisz tulajdonképpen még most sincs teljesen befejezve.

**Rapajkó Tibor**

### **Apa és fia**

Ha Elek Város neve valahol szóba kerül - különösen, ha mesteremberek után érdeklődnek -, biztosan az elsők között említik Hotya Mihály asztalosmestert. Talán úgy lehetne kezdeni, hogy hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy álmodozó, ötletekben gazdag fiatalember, aki 1957. május 17-én látta meg a napvilágot Eleken. Igen szegény családból származik, nyolcan voltak testvérek. Édesanyja egyszerű parasztasszony volt, aki gyerekeinek a szeretetén kívül semmit sem tudott nyújtani, de azt mindegyikőjüknek, hogy emberséget, szeretetet sugalljon a környezetükbe. Sajnos ez a jótét lélek ma már nincs közöttük, halálának 1. évfordulóját gyászolják.

Misi az általános iskola 8. osztályát Eleken végezte, majd Gyulán, a Munkácsy Mihály Középiskolában volt tanuló, ahol asztalos szakmunkás- bizonyítványt szerzett. Első munkahelye Békéscsabán volt az akkori Barneváll-nál. Ezután következett a Gyulán lévő Kertészeti Vállalat, ahol már csoportvezetőként dolgozott.

1988-ban gondolt egy nagyot és szabadot - önálló vállalkozásba fogott. 10 tanulót vett fel, és ezekkel alakult a vállalkozása. Van olyan alkalmazottja, aki 12 éve dolgozik itt, ebben az üzemben. Jelenleg 6 fő a stabil létszám.

Ez idáig kikristályosodott, hogy mit érdemes, és miben nyújthatnak segítséget a lakosságnak. Fő profil a nyílászárók - ajtók, ablakok - gyártása. Nagyon elegáns, dekoratív üvegekkel áll az érdeklődők /angol, holland, német stb./ rendelkezésére. Talán Eleken kevesen tudják, hogy ráálltak a szauna gyártására. Nevéhez vagy nevükhöz fűződik a balatonöszödi kormányüdüdő, a harkányi fürdőcentrum, Tapolca, Békéscsaba Árpád Fürdő, Baumgartner Zsolt, Palik László, Subert Norbert fitness épületkompozícióinak kialakítása. A jellegzetes életfelfogása, hogy a vállalkozást barátságra kell építeni. Sokan ellenséget szerezünk maguknak, nála az ember, a szeretet, a segítség a lényeg. Számára a nyugalom, a béke a legfontosabb.

/Amíg beszélgettünk, betettek egy csecsemőt kocsistól, - majd vigyáznak rá. Szinte minden 10 percben jön valaki hozzájuk./

Felesége itthon segíti álmodott és meg nem álmodott vállalkozásában. Szereti és támogatja férjét abban a hitében, hogy jobb adni, mint kapni...

Nagyon sok intézményt támogat, szinte fel sem tudja sorolni, de pl. az általános iskolát /eddig azért nem támogatta, mert a fia ide járt/, egyházakat /vajon az eleki miért nem keresi meg?/, idős embereket stb.

Úgy érzi, büszke lehet a városunkra, ezért is támogat minden nemes célkitűzést. Ők is fillérekéből rakták össze a pénzt a vállalkozáshoz, ezért úgy gondolja, hogy így lehetett megőrizni a hitelességet, a versenyképességet. Ennek köszönhető, hogy ma már 32

megrendelőnek dolgoznak. Tervei igazán derekasak: óriási fejlesztést szeretne, számítógép által vezérelt gépparkot, mellyel létszámbővítést is végrehajthatna.

Kisfia - Misike - igazán szerény gyermek. Nyugodt, kiegyensúlyozott, meglátszik rajta az a szeretetteljes családi légkör, amiben nevelkedik. Nem dicsekszik az eredményeivel, pedig igazán megtehetné. Ennyi oklevelet, dicséretet kevesen tudnának felmutatni.

Misike 1987-ben született Gyulán. Az általános iskolát Eleken végezte /1994-től járt ide/. A 3. osztályban kezdte ízlelgetni, majd komolyabban foglalkozni a matematikával. 1997-ben a Zrínyi Ilona Megyei Matematika Versenyen, ami azt jelentette, hogy részt vehetett a Kecskeméten megrendezésre kerülő országos döntőn is. Ott a középmezőnyben végzett. Negyedik volt, amikor a megyei versenyt szintén megnyerte, az országos megmérettetésen ismét a középmezőnyben végzett. Az akkori felkészítő tanár Ökrös Márta tanítónő volt. Ötödikesen ismét megnyerte a megyei matematika versenyt, majd az országos versenyen szintén a középmezőnyben végzett. Ebben az évben a Kalmár László Matematika Versenyen maximális pontszámmal megyei első helyezést ért el, országosan már a negyedik helyet vívta ki magának. Hetedik osztályban a Zrínyi Ilona megyei versenyen első lett, majd az országosan a középmezőnyben végzett. Ebben az évben részt vett a Kalmár László és Varga Tamás versenyeken is, ahol első helyezést ért el. Idén került megrendezésre az Olimpiai Országos Levelezős Verseny, amelyen hetedik lett. Nyolcadikosan is simán megnyerte a helyi és megyei versenyeket. /Felkészítő tanára Lukácsné Kohut Anna volt. /

A továbbtanulás megváltoztatta picit az életét. A 9. osztálytól a Békéscsabai Széchenyi István két tanítási nyelvű Közgazdasági Szakközépiskolába jár. Szerénységére jellemző, hogy ott senkinek nem beszélt korábbi eredményiről. Nem tudhatták, hogy milyen értékes kis emberpalántát nevelnek. A 9. és 10. osztályban a Gordius Matematika Versenyen második lett, majd következett a Nemzetközi Kenguru Matematika Verseny, ahol országos első lett 121,25 ponttal - 15 ponttal előzte meg a második helyezettet. A verseny érdekessége volt, hogy 33 országból írták a tesztet azonos időben. Magyarországról 22.000 gyermek írt, Misike a 15 legjobb közé került. A sok-sok balszerencse mellett /orrvérzés, óra elromlása/ azonban a budapesti eredményhirdetés után felragyogott a nap: Ő volt a legjobb! Nyert egy lengyelországi nyaralást Zakopánéba, ahol kicsit felengedhet az állandó készülésközl. Mint mondta, feltétlenül említsem meg felkészítő tanárának nevét, aki Murvainé Farkas Magdolna.

Hogy milyen gyerek ő? Mit szeretne? Matematikus- programozó szeretne lenni, de ahogy észrevettem, "megfertőzte" az asztalosmunka szeretete is. Nagyon nagy szakértelemmel segíti édesapja munkáját számítógépével.

Kívánjuk, hogy teljesedjen minden álma, hiszen a következő verseny megnyerése már komoly téttel bír: felvételi nélküli egyetemre jutás!

**Lantos Mihályné**

### **Hírek a szlovákság házatájáról**

Nem túl gyakran írunk - sajnos - az eleki szlovákságról. Ennek okát most ne keressük, hiszen Krónikánk szerkesztői se "sertepertéltek" sűrűn körülöttük, ugyanakkor a kisebbségi önkormányzatuk se kopogtatott gyakorta szerkesztőségünkönél. Pedig tudjuk,

hogy léteznek, hogy éppen eleget dolgoznak azon, hogy önazonosságukat, nyelvüket, folklórjukat ápolják, megtartsák. Tevékenységeik közül a legutóbbi időkben történt rendezvényeken való részvételük sokaságáról tájékoztatta Krónikánkat Gera Krisztina és Gál László. Mindketten a folklór, a néptánc jó ismerői, művelői és oktatói. Az általuk tanított csoportok, gyermekek jó része a helyi általános iskola Talentum Alapfokú Művészeti Oktatási Intézmény tanulói, ugyanakkor a néptáncot kedvelő, már a felnőttkort megért fiatalokkal is foglalkoznak. Dícséretükre legyen mondva: nem kis sikerrel!

Vegyük hát sorra a legutóbbi időkben történeteket!

- Május 29-én a "Pacsirták" Táncegyüttes szlovák /és román/ táncokkal Hajdúszoboszlón az Alapfokú Művészeti Oktatási Intézmények Fesztiválján vett részt. Táncokkal nagy sikert arattak.

- Az "Elek" Táncegyüttes ugyanezen a napon az Eleken megrendezett Békés Megyei Nemzetiségi Klubtalálkozón lépett fel szlovák és magyar táncokkal. A siker itt sem maradt el.

- Május 30-án a városi gyermeknapon a Talentum Alapfokú Művészeti Oktatási Intézmény 4. osztálya előadásában szlovák táncokat adott elő igen nagy sikert aratva.

- Június 4-étől 7-éig Levél nevű, mindössze 1.700 lelket számláló községben Nemzetközi Gyermek Néptánc táborban vett részt a Pacsirták Táncegyüttes. Nemzetközi jellegét az adta, hogy szlovákok, szlovének és lengyel táncosok is részesei voltak a tábornak. A gyermekek családoknál laktak, akiknél hozzájuk hasonló korú gyermekek voltak. Igen jó barátságok alakultak ki közöttük. A Pacsirták szeretnék jövőre viszonzni a meghívást.

- Június 17-én Csongrádon a Délalföldi Régió Művészeti Oktatási Iskoláinak találkozóján vett részt a Pacsirták Táncegyüttes szlovák és román táncokkal.

- Június 18-ától néhány napig a Németország-beli Gerolzhofen testvérvárosunk meghívására az Elek Táncegyüttes 5 pár táncosa szlovák, magyar, erdélyi román, eleki nemzetiségi, valamint a dunai, tiszai és erdélyi dialektusú táncokkal mutatkozott be, repertoárjukat ezekből állították össze.

- Június 20-án 24 gyermek /I-IV. osztályosok/ Battonyán a 15. jubileumát ünneplő Délalföldi Nemzetiségi Néptánc táborban vettek részt. Zempléni szlovák táncokat tanított számukra Bencsik Zoltán, békéscsabai koreográfus. A táborban való részvételüket az Eleki Szlovák Kisebbségi Önkormányzat és a Talentum Iskola anyagi támogatása biztosította.

- Új színfolttal gazdagodik Elek folklórja: Bojt György egy éve oktat 25 gyermeket a citeramuzsika rejtelmeire. Július 2-ától 8-áig Békéscsabán egy citeratáborban vettek részt. Lehetővé tette ezt, illetve teljes mértékben finanszírozta részvételüket az Eleki Szlovák Kisebbségi Önkormányzat.

Alig 1 hónap történéseit igyekeztünk összefoglalni az eleki szlovákság tevékenységéből. Reméljük, hogy az elkövetkezendő időkben gyakrabban hallunk hírt és tudósíthatjuk a tisztelt Olvasókat felőlük.

**T.R.K.**

### **Eleki hittanosok Csepregen**

2004. június 20-26-a között az eleki hittanosok egy része jutalomüdülésen vett részt Csepregen. /Csepreg egy 3546 fős kisváros Vas megyében/ - tudtuk meg Boldvai Antal

plébánostól.

Városunkból most 15 fő, főképpen gyermek üdülhetett ebben a Répce-parti városkában. Azért csak ennyien, mert ők voltak a legjobbak, illetve ennyien vállalták ezt a hosszabb utat.

Azt is megtudtuk még, hogy a szállás a helyi Szent Miklós-templom plébániáján volt, ami nagyon szép és modern is.

A program nagyon változatos volt. A hétfőt a szomszédos Tömördön töltötték, ahol gitáros szentmisén is részt vettek. Kedden és csütörtökön a büki fürdő következett, ahol misét is hallgattak egy amerikai Kati néni által építtetett ökumenikus kápolnában. /Az alapító nagyon meg volt hatódva, hogy 80 gyermek - a csepregiekkel együtt - megtisztelte jelenlétével a kápolnát./ Szerdán Sopronnal ismerkedtek a hittanosok, amikor is meglátogatták az ottani orsolyitákat. Pénteken szakadt az eső, így mindenki a plébániára "szorult", de így sem unatkozott senki sem, sőt még 150 palacsintát is tudtak sütni, de estére az érdeklődők már azt is megnézhatték, hogy dagad a Répce.

Boldvai Antal plébános úr azt is elmondta, hogy azért tudtak eljutni Csepregre, mert ő már négy éve ismeri személyesen az ottani plébánost, Finta Józsefet.

Az eleki plébánostól megtudtuk még azt is, hogy Csepregen a 350 gyermek 98%-a hittanos! Mind az oda- illetve a visszautazáskor megálltak a Tolna megyei Alsószentivánon, amely híres búcsújáró hely, hisz május 13-a és október 13-a között minden hónapban van búcsú a fatimai Szűz tiszteletére! /1917. május 13-án jelent meg a Szűzanya a portugáliai Fatimában./

Mivel nagyon sikeres volt a csepregi kirándulás, Boldvai Antal reméli, hogy lesz még folytatás!

**Rapajkó Tibor**

### **Reggeli ima**

“Óh Uram, áldott kezed a hajnal bíbor héjából kifejtette a napot —aranyban fürdik a táj. A nyáj kolompolva indul a legelőre, a zsellér füttyszóval pengeti kaszáját, a kapások szívkönyvitő énekekkel verik kapájukat a földbe. Remény telíti a lelkeket, én Uram, az élők és élettelenek ajándékot várnak a mától. Örök adakozó, én Uram Istenem!

Felnyitom szemem, én Uram. Hála Neked, hogy megadtad a reggelt. Vajjon mit hoz a mai nap? Óh Uram, önzetlen akartam lenni, imádkozni: beléd olvadni akartam és azt veszem észre, hogy világi vágyak gyötörnek. Azon gondolkozom, sikerül-e tegnap kovácsolt tervem? Azt veszem észre, hogy az én imám is könyörgéssé, kegyek kérésévé fajul. Pedig én szerelmet vallani, Beléd olvadni akartam, én Uram. Gondoltam, hogy ma nem eresztem el Kezed és mindenüvé elmegyek Veled, avagy te kisérsz engem. Vajjon mikor lesz elég erőm, hogy szívből kérjem: óh Uram, ne add, hogy kívánságom teljesüljön, óh vedd el földi javam, a te oltárodra áldozom fel minden boldogságom. Óh Uram, mondd, mitévő legyek?

Uram, add, hogy ne tépelődjem, hogy lelkem is harmatozzék és felfrissüljön, miként a mező. Add, hogy felvidultan induljak neki az új napnak, miként állatjaid, növényeid. Avagy nem aludtam-e az igazak álmát?

Óh Uram, megfürödtem a Te Igéidben, lepergett a tegnap szívemről, érzem a ma reggel illatát, jókedv költözik lelkembe. Ugy-e, Uram, könnyű lesz a mai nap? Maradj velem,

Uram."

/Forrás: Üchtritz-Amade grófné báró Bánhidya Stefánia: Imák. Bp. 1931. 67 o./

**Közreadja: Rapajkó Tibor**

### **Régi eleki családnevek, melyek eredete bizonytalan**

Nem is olyan régen a kezembe került egy 132 gépelt oldal terjedelmű magyar nyelvű, Elek történetéről szóló munka. Sajnos a szerző nevét nem tartalmazza a gépelt szöveg, de még a címet sem!

Azt azonban tudjuk, hogy Eleken írták 1972. január 1-én, az újratelepítés /1724/ 250. évfordulójára. Az elolvasás után kiderült még az is, hogy a szerző akkor ment nyugdíjba hétgyermekes családapaként, de az egyházközség vezetőségében is tevékenykedett, és valószínűleg kényszermunkán is volt a Szovjetunióban. A legérdekesebb azonban az, hogy eddig még nem sikerült kiderítenünk, hogy több mint 30 évvel ezelőtt ki nem adta a nevét, a különben nem a nagyobb nyilvánosságnak szánt igényesnek mondható munkához!

Szerintünk ezen dolgozat legértékesebb része a visszaemlékezéseket feldolgozó rész /pl. a háború vége Eleken, vagy a kényszermunkán a Szovjetunióban/. Annak ellenére, hogy valószínűleg a szerző is sok szenvedésen átmehetett, amit le is írt, a munkája mégis inkább optimista szemléletű, de ettől függetlenül akkor ilyen gondolatok, a téma miatt nem jelenhettek meg az akkori Magyarországon, pedig az előszóban pl. ezt olvashatjuk: "E műt az utókor emberiségének megértő, békés boldogulása reményében bocsájtom ki, hogy a háború pusztító vihara e községet a jövőben ne érje, és fejlődése zavartalan legyen."

Mivel tényleg értékes és érdekes dolgokról van szó, a Krónikában többször szeretnénk foglalkozni ezzel a "Névtelen Elek történettel" /"Net"/, illetve reménykedünk abban is, hogy sikerül kideríteni a szerző nevét is, hisz lehet, az ideit a világtalálkozóon többen is "felismerik".

Most pedig térjünk vissza a családnevekhez! Úgy hisszük, a világtalálkozóhoz most talán ez a téma áll a legközelebb, illetve az is igaz, ma Eleken nagyon kevesen tudják azt, hogy pl. 1920-ig melyek azok a nevek, amelyeknek a származása bizonytalan. /A szerző valószínűleg mások eredményeit vette át./

Nem tudjuk, hogy pontosan mikor és honnan jöttek Elekre a következő családok: Ackermann, Áment, Bloch, Erling /állítólag brüsszeliak/.

A Förster, Harasz, Hauck, Heilinger, Hirth, Banner, Schinagel nevezetűek valószínűleg Ausztriából származnak.

A Stapf, Merks, Ecker, Japport, Schriffert, Gerlein nevezetűek Gyuláról érkeztek Elekre, a Rühle /Radnai/ család pedig Temesvár környékéről származik.

A Totzl, Unterecker, Aisele nevének aradiak, a Löffler család pedig bánáti eredetű.

A Walthier, Groch, Savolt nevezetűek pedig valószínűleg Franciaországból származnak.

Ackermann névvel Szentannán, az Áment névvel pedig Lippán is lehetett találkozni.

A Fraunhoffer, Gottfried és Schlachter családok minden valószínűség szerint Bánátból kerültek Elekre.

Az Albrecht, Mayer, Kleidsch, Folk, Hermann, Kheisch, Lehr, Messer, Khern, Kastner, Khottnér, Kehrér, Rapport, Wield, Wassmer nevezetű családok valószínűleg, hogy

Temesvár és környékéről származnak, a Biluska családnév pedig lugosi.

A Laczó, Dunai, Héczel, Kukla /a családi hagyomány szerint olaszok - R.T./, Jánosi, és az Oláh családnevűek valószínűleg Nagyváradról jöttek.

A Spiak, család Medgyesegyházáról, a Mag család pedig Nagykomáromról jöhetett Elekre.

A Sipiczkiek és a Kokavecek valószínűleg csabai eredetűek, a Gáborok, Gyügék, Birogák pedig Gyergyószentmiklós környékéről jöttek.

A Richa család máriaradnai, a Hirmann család lippai lehet.

A Békésiek világosiak, a Krepek pedig szatmárnémetiek lehetnek.

Az Ursika család Belényesről, a Stöckl (Sárosi) család pedig ismeretlen helyről származhat.

A Rubás család sarkadi lehet, a Ludescher, Debl, Faschanock, Vormann (Forman) családok pedig lehet, hogy Dés és környékéről származnak.

A Gurzeu /Gurzó/ és a Buzdogán családok valószínűleg siklóiak, a Pugymerek gyulavarsándiak, a Domóváriak és az Oroszok pedig lehet, hogy hosszúmezőiek.

A Wertan család Magyarbánhegyesről került Elekre, egy Kerekes család pedig az 1860-as években jött Elekre.

A Dittmann család valószínűleg Pécsről jött, az Igerthek glogováciak, az Atyimov családnév orosz eredetű, az 1848-as szabadságharc után benősülés révén jelenik meg.

Ezek a családok /töbnyire a mai Románia területéről származnak/ állandó lakosként még 1920 előtt érkeztek Elekre, és váltak teljesen egyenrangúvá az akkori többségi, német társadalom számára, hisz idővel átvették az itteni szokásokat, beházasodhattak, de megtanulták pl. az itteni német tájszólást is.

Végül el lehetne azt is mondani, hogy valószínűleg minden szempontból jó híre lehetett akkor Eleknek, ha ilyen sokan érkeztek ide egykoron /1920-ig/ az ország különböző részéből!

Folytatjuk.

**Rapajkó Tibor**